

Soolise võrdõiguslikkuse statistika, detsember 2022

Sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu põhiväärtustest, mistõttu on oluline võrdõiguslikkuse seisuga ka Eestis seirata ja rahvusvaheliselt võrrelda. Käesolevas teemalehes on esitatud peamised näitajad naiste ja meeste esindatuse kohta Eesti teaduses ja TA kogudes, naiste ja meeste edukus grantide taotlemisel Eesti Teadusagentuurist (ETAG), valdkonna sooline palgalõhe ja soolise võrdõiguslikkuse põhinäitajad rahvusvahelises võrdluses.

1. Eesti ja teiste Euroopa Liidu riikide soolise võrdõiguslikkuse indeks

Positsioon	Riik	Soolise võrdõiguslikkuse hinnang, 2020	Hinnangu muutus 2010/2020	Hinnangu muutus 2019/2020
1	Rootsi	83,9	3,8	0,0
2	Taani	77,8	2,6	0,0
3	Holland	77,3	3,3	1,4
4	Soome	75,4	2,3	0,1
5	Prantsusmaa	75,1	7,6	-0,4
6	Hispaania	74,6	8,2	0,9
7	Iirimaa	74,3	8,9	1,2
8	Belgia	74,2	4,9	1,5
9	Luksemburg	73,5	12,3	1,1
10	Austria	68,8	10,1	0,8
11	Saksamaa	68,7	6,1	0,1
	Euroopa Liit	68,6	5,5	0,6
12	Slovenia	67,5	4,8	-0,1
13	Malta	65,6	11,2	0,6
14	Itaalia	65,0	11,7	1,2
15	Portugal	62,8	9,1	0,6
16	Läti	61,4	6,2	-0,7
17	Eesti	61,0	7,6	-0,6
18	Horvaatia	60,7	8,4	1,5
19	Bulgaaria	60,7	5,7	0,8
20	Leedu	60,6	5,7	2,2
21	Poola	57,7	2,2	1,1
22	Küpros	57,3	8,3	0,3
23	Tšehhi	57,2	1,6	0,5
24	Slovakkia	56,0	3,0	0,0
25	Ungari	54,2	1,8	0,8
26	Rumeenia	53,7	2,9	-0,8
27	Kreeka	53,4	4,8	0,9

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) mõõdetud soolise võrdõiguslikkuse indeks on poliitikakujundamise vahend, mis annab igal aastal Euroopa Liidu liikmesriikidele hinnangu vahemikus 1-100 punkti (100 = riigis on saavutatud naiste ja meeste täielik võrdõiguslikkus).

2. Eesti teadlased ja insenerid (täistöökohad) institutsionaalse sektori ja soo järgi

Sektor	2011		2021		2011/2021 muutus		
	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Kokku
Riiklik sektor	210	326	181	357	-14%	9%	0%
Kõrgharidussektor	1330	1068	1264	1153	-5%	8%	1%
AVALIK SEKTOR	1539 (52%)	1394 (48%)	1445 (49%)	1510 (51%)	-6%	8%	1%
Kasumitaotluseta erasektor	31	42	34	62	10%	48%	31%
Ettevõtlussektor	1071	434	1749	571	63%	32%	54%
ERASEKTOR	1102 (70%)	476 (30%)	1783 (74%)	633 (26%)	62%	36%	53%
KÕIK SEKTORID	2641 (59%)	1871 (41%)	3227 (60%)	2142 (40%)	22%	15%	19%

3. Eesti avaliku sektori teadlased ja insenerid (täistöökohad) teadusvaldkonna ja soo järgi

Valdkond	2011		2021		2011/2021 muutus		
	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Kokku
Loodusteadused	660 (62%)	399 (38%)	566 (63%)	339 (37%)	-14%	-15%	-14%
Tehnikateadused	335 (75%)	109 (25%)	299 (70%)	130 (30%)	-11%	20%	-3%
Arstiteadus	76 (31%)	168 (69%)	72 (22%)	262 (78%)	-5%	56%	37%
Põllumajandusteadused	81 (47%)	93 (53%)	98 (44%)	125 (56%)	21%	35%	28%
Sotsiaalteadused	190 (43%)	255 (57%)	208 (43%)	270 (56%)	9%	6%	7%
Humanitaarteadused	198 (35%)	372 (65%)	201 (34%)	384 (66%)	2%	3%	3%

4. Sooline palgalõhe kutse-, teadus- ja tehnikavaldkonnas ning üldine palgalõhe, Eestis ja võrdlusriikides

Riik	Palgalõhe kutse-, teadus- ja tehnikavaldkonnas			Üldine palgalõhe riigis		
	2011	2021	2020/2011 muutus	2011	2021	2020/2011 muutus
Rootsi	17,3%	12,4%	-4,9%	15,6%	11,2%	-4,4%
Eesti	23,8%	14,3%	-9,5%	27,3%	21,1%	-6,2%
Soome	17,6%	14,9%	-2,7%	19,1%	16,7%	-2,4%
Leedu	15,3%	15,9%	0,6%	11,5%	13,0%	1,5%
Taani	23,9%	18,0%	-5,9%	16,4%	13,9%	-2,5%
Läti	9,5%	30,5%	21,0%	14,1%	22,3%	8,2%
Saksamaa	32,8%	27,5%	-5,3%	22,4%	18,3%	-4,1%
Euroopa Liit (27)				16,2%	13,0%	-3,2%

* Eurostati meetodika kohaselt arvestatakse palgalõhena meeste ja naiste brutotunnitasku erinevust. Arvesse ei ole võetud alla kümne töötajaga ettevõtete ning asutuste näitajaid, samuti põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi ning avaliku halduse ja riigikaitse tegevusalade palgatöötajate töötasusid.

5. ETAG-i grantide jagunemine soo ja granditüübi järgi, 2022

Toetus	Sugu (taotleja/ vastutav täitja)	Taotlejad	Grandisaajad	Edukuse määr
Järeldoktorigrant	Mees	15	5	33%
	Naine	19	4	21%
Stardigrant	Mees	25	7	28%
	Naine	40	11	28%
Rühmagrant	Mees	153	24	16%
	Naine	83	15	18%
Kokku	Mees	193	36	19%
	Naine	142	30	21%

6. ETAG-i grantide jagunemine soo ja valdkonna lõikes, 2022

Toetus	Sugu (taotleja/ vastutav täitja)	Taotlejad	Grandisaajad	Edukuse määr
Loodusteadused	Mees	84	20	24%
	Naine	37	7	19%
Tehnika ja tehnoloogia	Mees	48	8	17%
	Naine	14	4	29%
Arsti- ja terviseteadused	Mees	14	4	29%
	Naine	16	4	25%
Põllumajandusteadused ja veterinaaria	Mees	9	0	0%
	Naine	18	5	28%
Sotsiaalteadused	Mees	15	2	13%
	Naine	21	5	24%
Humanitaarteadused ja kunstid	Mees	23	2	9%
	Naine	36	5	14%

7. Naiste osakaal Eesti teadus- ja arendustegevuse otsustuskogude liikmete hulgas

Kogu		2016	2019	2022	Naiste osakaalu muutus 2022/2016
Teadus- ja arendusnõukogu	Liikmeid	12	12	12	17%
	Naiste osakaal	8%	8%	25%	
Teaduspoliitika Komisjon	Liikmeid	23	23	14	13%
	Naiste osakaal	30%	39%	43%	
Eesti Teadusagentuuri Hindamisnõukogu	Liikmeid	12	15	20	23%
	Naiste osakaal	17%	47%	40%	

* Heaks sooliseks tasakaaluks peetakse allaesindatud soo vähemalt 40% osakaalu otsustuskogus.¹

¹ Euroopa Komisjon. Guidance to facilitate the implementation of targets to promote gender equality in research and innovation, 2018.

Teemaleht ja kasutatud andmed Exceli formaadis on kättesaadavad ETAG-i kodulehel: <https://etag.ee/tegevused/uuringud-ja-statistika/statistika/>.

Tabelites kasutatud andmed:

1. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut, raport Gender Equality Index 2022 Estonia (andmed võetud 11.12.2022).
2. Statistikaamet (andmed võetud 23.12.2022).
3. Statistikaamet (andmed võetud 11.12.2022).
4. Eurostat, tabel Gender pay gap in unadjusted form by NACE Rev. 2 activity (andmed võetud 23.12.2022); vt ka [Eurostati palgalõhe arvutamise metoodika](#).
5. ETAG (andmed seisuga 19.12.2022).
6. ETAG (andmed seisuga 19.12.2022).
7. Riigi Teataja, ETAG (andmed võetud 23.12.2022)

Kontakt: ETAG-i analüüsiosakond, www.etag.ee/teadusagentuur/kontaktid/analusiosakond